तृद् 1 P., 7 U. (तर्दति, तृणत्ति, तृन्ते, तृण्ण) 1 To cleave, split, pierce. -2 To kill, destroy, annihilate; भूतिं तृणद्मि यक्षाणाम् Bk. 6. 38, 14. 13, 108; 15. 36, 44. -3 To set free. -4 To disregard.

तृण्ण *a.* Cut, split; तस्मात्तदातृण्णात्प्रैति रसो वृक्षादिवाहतात् Bri. Up. 3. 9. 28.

तृप् I. 4, 5, 6 P. (तृप्यति, तृप्नोति, तृपति, तृप्त) 1 To become satisfied, be pleased or contented; अद्य तर्प्स्यन्ति मांसादाः Bk. 16. 29; प्राशीन्न चातृपत् क्रूरः 15. 29; (usually with instr., but sometimes with gen. or loc. also); को न तृप्यति वित्तेन H. 2. 133 (v. l. दृप्यति); तृप्तस्तत्पिशितेन Bh. 2. 84; नाग्निस्तृप्यति काष्ठानां नापगानां महोदधिः। नान्तकः सर्वभूतानां न पुंसां वामलोचना॥ Pt. 1. 137; तस्मिन्हि ततृपुर्देवास्तते यज्ञे Mb. -2 To please, gratify. -*Caus.* To gratify, please. -*Desid.* तितृप्सति; तितर्पिषति. -II. 1 P., 10 U. (तर्पति, तर्पयति-ते) 1 To light up, kindle. -2 (Ātm.) To be satisfied. -3 To please, satisfy. -4 To gladden, refresh, reanimate; स्वैरं स्वैरं प्रेरितैस्तर्पयेति U. 3. 2.

तर्पण *a.* [तृप्-णिच् वा ल्युट्] Satisfying, pleasing, refreshing. -**णम्** 1 Pleasing, satisfying. -2 Satisfaction, pleasure. -3 Satiety, fulness. -4 One of the five daily Yajñas (performed by men), presenting libations of water to the manes of the deceased ancestors (पितृयज्ञ). -5 Fuel for the sacred fire. -6 Food. -7 Filling the eyes with oil &c. -**Comp.** -**इच्छुः** an epithet of Bhīṣma.

तर्पित *a.* Pleased, gratified.

तर्पिन् *a.* 1 Gratifying. -2 Offering libationsto th e manes of deceased ancestors.

तृपत् Ved. 1 The moon. -2 A parasol.

तृप्त *a.* [तृप्-क्त] Satiated, satisfied, contented. -**प्तम्** Satisfaction.

तृप्तता 1 Satisfaction. -2 Satiety.

तृप्तिः *f.* [तृप्-क्तिन्] 1 Satisfaction, contentment; R. 2. 39, 73; 3. 3; Ms. 3. 271; भूयः कथय तृप्तिर्हि शृण्वतो नास्ति मेऽमृतम् Bg. 10. 18. -2 Satiety, disgust. -3 Pleasure, gratification. -4 (Ved.) Water. -**Comp.** -**कर, कारक** *a.* giving satisfaction. -**योगः** satisfaction; तृप्तियोगः परेणापि महिम्ना न महात्मनाम् Śi. 2. 31.

तृप्तिमत् *a.* satisfied, finding satisfaction in; तृप्तिमान्भवति Ch. Up. 7. 10. 2.

तृप्र *a.* 1 Restless, anxious. -2 Pleased, satisfied. -3 Pleasing, satisfying. -**प्रः** A sacrificial cake (पुरोडाश). -**प्रम्** 1 Ghee or an oblation thereof. -2 Suffering, sorrow (दुःख).

तृपतः 1 The moon. -2 A parasol.

तृपल *a.* 1 Pleased. -2 Restless. -**लः** A stone. -**ला** 1 A creeper. -2 (= त्रिफला) also तृफला; L. D. B.

तृपुः Ved. A thief.

तृफूः *f.* The serpent race.

तृम्प् or **तृम्फ्** = तृप् q.v.

तृष् 4 P. (तृष्यति, तृषित) 1 To be thirsty; तृषितेवाऽनिशं स्वादु पिबन्तं सरितां पयः Bk. 7. 106; 14. 30; 15. 51. -2 To wish, wish excessively, be eager or greedy.

तर्षः [तृष्-भावे घञ्] 1 Thirst; किमु नृपफलतर्षः Pratimā 3. 21. -2 Desire, wish. -3 The ocean. -4 A boat. -5 The sun.

तर्षणम् [तृष्-भावे ल्युट्] 1 Thirst. -2 Desire.

तर्षित, तर्षुल *a.* 1 Thirsty. -2 Wishing, desiring.

तृष् *f.* [तृष्-संप० क्विप्] (nom. sing. तृट्-ड्) 1 Thirst; तृषा शुष्यत्यास्ये पिबति सलिलं स्वादु सुरभि Bh. 3. 92; Ṛs. 1. 11. -2 Strong desire, eagerness. -3 Desire personified as the daughter of Kāma.

तृषा See तृष्. -**Comp.** -**आर्त** *a.* suffering from thirst, thirsty. -**भू** *f.* the bladder. -**हम्** water.

तृषित *p. p.* 1 Thirsty; Ghaṭ. 9; उत्प्लुत्य भेकस्तृषितस्य भोगिनः फणातपत्रस्य तले निषीदति Ṛs. 1. 18. -2 Greedy, thirsting for, desirous of gain. -**तम्** Thirst, desire.

तृषु *a.* Ved. 1 Greed, thirsting for; तृषु यदन्ना तृषुणा ववक्ष Rv. 4. 7. 11. -2 Quick, speedy.

तृष्णज् *a.* Covetous, greedy, thirsting.

तृष्णा [तृष् न किच्च] 1 Thirst (lit. and fig.); तृष्णां चेह परित्यज्य को दरिद्रः क ईश्वरः H. 1. 164; Ṛs. 1. 15. -2 Desire, strong desire, greedy, avidity, desire of gain; तृष्णां छिन्द्धि Bh. 2. 77; 3. 5; R. 8. 2. -**Comp.** -**क्षयः** cessation of desire, tranquility of mind, contentment.

तृष्णालु *a.* Very thirsty.

तृष्य *a.* To be wished or desired. -**ष्यम्** Greediness, thirst.

तृष्ट *a.* Ved. 1 Harsh; तृष्टासि तृष्टिका Av. 7. 113. 2. -2 Pungent. -3 Rugged. -4 Hoarse; अति तृष्टं ववक्षिथाथैव सुमना असि Rv. 3. 9. 3.

तृह् 7. P., 10 U., 6 P. (तृणेढि, तर्हयति-ते, तृहति, तृढ; *desid.* तितृक्षति, तितर्हिषति, तितृंहिषति) To injure, hurt, kill, strike; न तृणेह्मीति लोकोऽयं मां विन्ते निष्पराक्रमम् Bk. 6. 39; (तानि) तृणेढु रामः सह लक्ष्मणेन 1. 19.

तॄ 1 P. (तरति, ततार, अतारीत्, तरि-री-ष्यति, तीर्ण) 1 To cross over, cross; केनोडुपेन परलोकनदीं तरिष्ये Mk. 8. 23; स तीर्त्वा कपिशाम् R. 4. 38; Ms. 4. 77. -2 (*a*) To cross over, traverse (as a way); (अध्वानं) ततार ताराधिपखण्डधारी Ku. 7. 48; Me. 19. (*b*) To sail across, navigate (as a river). -3 To float, swim; शिला तरिष्यत्युदके न पर्णम् Bk. 12. 77; Bri. S. 80. 14. -4 (*a*) To get over, surmount, overcome, overpower; धीरा हि तरन्त्यापदम् K. 175; कृच्छ्रं महत्तीर्णः R. 14. 6; Pt. 4. 1; Bg. 18. 58; Ms. 11. 34. (*b*) To subdue, destroy, become master of. -5 To go